

■ להלכה, לא תטבול במקוה שיש טיט בקרקעיתו, ואם טבלה יש אומרים שלא עלתה לה טבילה (שו"ע י"ד קצה לג), כיון שהטיט נכנס בין אצבעותיה וחוצץ (ט"ז שם). ויש אומרים שדין זה הוא רק במקום שיש טיט עבה (ש"ך שם). וכן אסורה לטבול במקום שעלולים לראות אותה, שמתוך כך ממהרת לטבול ואינה מדקדקת בטבילה, אך בדיעבד אם טבלה עלתה לה טבילה (שו"ע שם, לד).

דְּצַבְעוּנִין הוּן, וחשש שמואל שמא יסירום להראותם לחברותיהן (רש"י), שבנותיו של שמואל היו בתולות ואוזניהם מגולות, אך אשה נשואה שדרכה לכסות את אוזניה, מותרת לצאת בחוטים שבאוזניה ואין חוששים שמה תגלה את אזניה ותסיר את החוטים (מג"א שג, טז, ע"פ רש"י לעיל נט, ב ד"ה נזמי האף). ויש שפירש, שגם נשואה שאוזניה מכוסות אסורה לצאת בחוטים, כיון שהם נשלפים בקלות מהאוזן (מג"א שם, ע"פ תוס' שם ד"ה נזמי האף). ■ להלכה, מותרת לצאת בקיסמים ובחוטים שבאזנה כשאינם צבועים, ואם צבועים אסורה לצאת בהם (שו"ע או"ח שג, כ). וגם נשואה שאוזניה מכוסות לא תצא בחוטים צבועים (משנ"ב וביאה"ל שם).

המשך מדף סו.

אָמַר אַבְי תָּמָא תּוּמָאָת מַת וְאִין תָּמָא מְדָרְס, כיון שאינו נשען עליו (רש"י), אך לגבי חליצה נחשב הוא כמנועל כיון שעומד קצת להילוך (תוס' יבמות קב, ב, רשב"א).

עֲגָלָה שֶׁל קָטָן תָּמָאָה מְדָרְס אפילו שנועדה בעיקר למשחק, כיון שלפעמים הקטן יושב עליה ומטלטלים אותו בה (רשב"א ביצה כג, ב ד"ה עגלה ע"פ רש"י, ובכך מיישב את קושיית תוס'). ויש שפירש, שאין הקטן יושב על עגלה זו אלא הוא נשען עליה ועל ידה הוא מתלמד ללכת, וחידשה המשנה שאף שאינו יושב עליה תמאה מדרס (תוס', וראה רמב"ם כלים כה, טז).

הָכָא לֹא סָמְיָן עֲלוּיָה - אינה מיועדת לסמיכה כיון שהקב מיועד רק לנוי, אך עגלה של קטן מיועדת גם לשחק בה וגם לשבת עליה (מגיני שלמה).

שמה אף בחדרי חדרים יהיה מי שיראהו (ר"ן על הרי"ף ביצה ה, א). ויש מפרשים, שאף שאין סיבה לאסור בחדרי חדרים, לא חילקו חכמים בתקנתם (לבוש שא, מה, משנ"ב שם קסה).

תַּנְן וְלֹא בְּזוּג וְכוּ', וְתַנְיָא אֵידָךְ פּוֹקֵק לָהּ זוּג וְכוּ', ומהברייתא לחוד מוכח שמה שאסרו חכמים משום מראית העין מותר לעשותו בחצר, שהרי רק בחצר יכול לטייל עמה ולא ברשות הרבים, מכל מקום הגמרא העדיפה להקשות מהמשנה שאסרה בפירוש לצאת עם זוג לרשות הרבים (תוס' רא"ש, וראה שם שתי באופן נוסף).

המשך מדף סה.

שָׁמַע מִינָהּ כּוֹלְהוּ מַעְלִין לָהּ ביחד לרפאות את המכה (רש"י), ולכן נקטה המשנה שיוצאת בסלע, שרק בה מותר לצאת בשבת, כיון שהיא מרפאת את המכה, אבל חרס שאינו מרפא את המכה, אסור לצאת בו אפילו שהוא מגן על המכה מקוצים (ראש יוסף בדתו). ויש שפירש, שמוותר לצאת גם בחרס שנועד להגנה בלבד, והמשנה נקטה סלע, להורות שרפואת מכה זו היא על ידי סלע דוקא, ולא על ידי חרס או טס מכסף (חמד משה שא, כ, וראה באליה רבה שם, נא, שמביא כן מהרבה ראשונים). ■ להלכה, מותר לצאת רק בדברים שמרפאים את המכה, אך אסור לצאת בדברים שמגינים על מכה ואינם מרפאים אותה (שו"ע או"ח שא, כה ומשנ"ב שם). והרבה אחרונים סוברים שמותר לצאת גם בדברים שרק מגינים על המכה, אף שאינם מרפאים אותה, ויותר טוב לכוון עליה סמרטוט שאינו חשוב ובטל למכה, שלכל הדעות אין בו משום הוצאה (משנ"ב שם).

וּמַפְצִי כְּיוּמֵי תִשְׁרִי - נותנות מפץ תחת רגליהם כדי שהטיט הנמצא בנהר לא ידבק לרגליהן ויחוצץ בטבילה (רש"י, בעלי הנפש לראב"ד שעור הטבילה ג, ז), כיון שהטיט המצוי בנהר הוא טיט עבה שחוצץ בטבילה, אך טיט רגיל אינו חוצץ בטבילה (חי' הר"ן ע"ב ד"ה ומפצי). או שבאדם שהטיט נכנס לו בין אצבעותיו שהוא מקום דחוק, גם טיט שאינו עבה חוצץ בטבילה (בעלי הנפש שם, והר"ד בב"י יו"ד קצה ד"ה לא לטבול). ויש שפירש, ששמואל עשה לבנותיו מחיצות כדי שלא יראו אותם אנשים ויתביישו לטבול ולא יטבולו (היטב (תוס').